

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre. . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Választások előtt.

Az országgyűlést feloszlatta a király; a nagyságos urak elszéledtek az országban, hogy hirdessék az ígét. Természetesen mindegyik a maga ígét. És elkezdődik az a verseny, amelyben nekünk, szavazó polgároknak kell eldöntenünk: kinek legyen igazsága.

Válságos idők szele fuj; úgy lehet, nagy viharok, nagy megpróbáltatások előtt állunk. A nemzetnek a ránk következő választások alatt tanusítandó magatartásra hosszú idők politikai irányát szabhatja meg; rombolhat, vagy alkothat; békét hozhat, vagy harcokat szülhet. Minden meggondolatlan szavazat, oktalan szó megboszulhatja magát s azok, akik a tüzesóvákat hajigálják a házereszekre, akkora felelősséget vehetnek magukra, hogy összeroskadnak alatta.

A politikai kérdésekkel való foglalkozás ezekben a napokban kötelesség. Most mi szabunk magunknak törvényt, amikor afelett határozunk: kinek a kezébe adjuk a törvényhozási hatalmat. Ezt a jogot meggondolatlanul gyakorolni, érdekeknek feláldozni, hangzatos szavakért a józan megfontolást félrelökni bűn. Döntsön az elv, a hazafias meggyőződés: ne a terrorizálás, a szenvedély és a személyes tekintet.

Fájdalom, előre látható, hogy az eljövendő mérkőzés nem az elvek harca lesz. A mai politikai helyzet nem olyan jelben született, hogy a választások zajából elő ne törjön a hatalmi túlekedés, a személyes gyűlölködés. Élre van állítva a személyi kérdés úgy, hogy talán éppen az lesz a döntő momentum. Magyarország nagy nemzeti és gazdasági érdekei pedig háttérbe szorulnak s a paragrafusos politikából, a személyes sérelmekből származó gyanúsítás, a hatalmi kérdés, a közjogi aggodalmak képezik a közélet tengelyét.

Legelső sorban áll az a vád, hogy a kormány a kisebbséget úgy meg akarja házszabályozni, hogy akarata előtt ne legyen gát, hogy a Bécsből diktált parancsokat feltétlenül végrehajthassa, hogy annyi katonát és adót szedhessen, amennyit akar. És ez a vád hatásos. A nép is megérti, mert katonáról és adóról van szó. El is hiszi, hogy az urak ki akarják vetköztetni jogaiból és vagyonából.

Ez a hit nálunk meglehetősen gyökeret vert. Nem is új dolog, most csak új for-

mában jelenik meg. Kisértett Tisza Kálmán alatt, Bánffy alatt, sőt választások idején minden kormány alatt. A nép hitébe annyira belevette magát ez a bizalmatlanság, hogy azt onnét kiirtani is alig lehetne. A korteskedés pedig még erősíteti is. Ennek az lesz a gyümölcse, hogy a nép feltétlenül bizalmatlan lesz minden időben a többség iránt. Ha Kossuth Ferenc lenne a miniszterelnök, akkor éppen olyan könnyen el lehetne vele hitetni, hogy a kormány nem a javát akarja, mint ha gróf Zichy Aladár ülne a bársonyszékben. Elhiszi azt, hogy céltudatos nemzetgyilkoló politikára is vállalkoznék magyar ember; elhiszi azt, hogy amit Bécsben parancsolnak, azt a magyar kormány siet azonnal teljesíteni és elhiszi azt, hogy többséget minden aljasságra, minden hazaárulásra, országrontásra lehet kapni.

Ez a könnyelmű korteskedés, a nagyhangú frázisok, a honmentő akciók gyümölcse. A hatalmon lévők bécsi lakájok, a többség tagjai megvásárolt szolgahad mindenféleképpen, akár liberális, akár 48-as, akár néppárti többség lesz.

A kormány és a többség tehát lakájpolitikát csinál, a választók pedig korrumpált banda, amely beadja a derekát a hatalomnak. Ezt hirdetik és ezt vallják a saját nemzetükről a nagy magyarok!

Most következik tehát a korrumpált tömeg szereplése. Most látszik meg, ki az igaz magyar. Aki nem hiszi el, hogy a házszabályok megsértése aláássa az alkotmányt, aki nem vallja azt, hogy a királyi hitlevelet foszlányokra tépi az ex-lex választás; aki nem hiszi azt, hogy az országgyűlési többség pénzen vett s egy honatyánk közbeszólása szerint, abrakos tarisznyából táplált szolgahad, aki a szólás-szabadságot nem a technikázás korlátlan-ságában keresi, hát az egyszerűen hazaáruló, bérenc, rabszolga, husosfazékleső stréber.

Igy és ezen jelszavak alatt fogjuk megvívni a mostani alkotmányos harcot.

Bármennyire fontos azonban ránk nézve a mai politikai helyzetből való kibontakozás, alkotmányunk történetében mégis csak egy kis epizód az egész torzalkodás. Akármilyen nagy hangon hirdetik, hogy veszélyben az alkotmány, a farkast kiáltók veszjelzését nem kell komolyan venni. A magyar alkotmány sorsa nem házszabály paragrafusokon fordul meg.

A mi alkotmányunk ezer éves történelmünk talaján fejlődött ki; az alkotmányos érzület együtt született meg a nemzeti öntudattal; a magyar nemzet lelkének le-törölhetetlen karaktere. Nem ajándékozott, nem ráruházott tulajdonság, hanem el nem választható, le nem törölhető jelleg; multunk valózatos eseményeiből leszűrődött gondolkodásmód, amely csak az alkotmányosság formájában nyilvánulhat meg s ennek formáiban él.

Az uralkodók jóvoltából, vagy a változott idők által teremtett kényszerhelyzetből született alkotmányok a politikai élet viharai között összeroppanhatnak; a parlamentarizmus torzalakká változhatik ott, ahol annak gyökerei nem a népben vannak.

Ha olyan hangok hallatszanak is, a melyek a magyar parlamentarizmus sülyedése miatt az alkotmányt féltik, ennek csak az az oka, hogy a mi parlamentünk idegen példák után halad, az ajándékozott alkotmány kinövéseit szedi magára.

Lehetnek kóros elváltozások, ferdeségek, sőt bizonyos körülmények között a közóhajjal is ellenkezhetik, mégsem szolgálhat a nép megrontására, ha a népből fakadt. A parlamentarizmus zavarokon, betegségeken mehet keresztül; egy-egy szerve túlteng, a másik elsatnyul, de mindez nem ölheti meg.

A magyar alkotmány nem a pártoké, nem a kiváltságos hazafiaké, hanem a nemzeté. Eleinké épúgy, mint utódainké. De az alkotmányosság nem volt betű, hanem élő szervezet. Aki a betűt védi, még nem tesz bizonyosságot a legalkotmányosabb érzületről.

Akárhogy dőljön el a nagy harc, az bizonyos, hogy a magyar alkotmányt a házszabályok sem megdönteni, sem veszedelmes időkben megvédeni nem fogják.

Ha Rákóczy, Széchenyi, Kossuth, Deák a magas menyországból látják ezt a túlekedést, vajon hogyan gondolkozhatnak a politikai kérdéstről?

Rákóczy vitézsége, Széchenyi tettereje, Kossuth lánglelke, Deák bölcsessége bele tudnának-e nyugodni abba, hogy formasértések körüli harcban gyöölje meg egyik magyar a másikat?

Pedig ebben a formasértésben merül ki ma az egész mozgalom programja, a koalíció, a fegyverbarátság s a nemzeti érzület.

Választási mozgalmak. Az országgyűlést összehívó Királyi leirat az országgyűlés feloszlásának napján megérkezett a vármegyéhez s a főispán a rendkívüli m. közgyűlést január 16-ikára össze is hívta. A választásokat január 26-ikától számított 10 nap alatt meg kell ejteni az egész országban s miután nálunk a választás napjával eddig rendszeren az első napot szokta a központi választmány kitézni, valószínű, hogy a nagy alkotmányos küzdelem január 26-án fog lezajlani.

Ellenzéki álláspont szerint az ex-lexben való választás ellenkezik a törvénnyel. Sokan vannak, akik ennek a felfogásnak végső konzekvenciáját úgy szeretnék levonni, hogy a választások kitűzését a központi választmány tagadja meg, ami természetesen annyit jelentene, hogy az országgyűlés feloszlását törvényellenesnek s a mostani képviselőket továbbra is képviselőnek tekintené.

Ezt a merev álláspontot azonban már az országgyűlési ellenzéki pártok is eljuttették; a disszidensek pedig magukévá sem tettek; biztossra vehetjük tehát, hogy nem lesz senki, aki ezt az országos kavardást felidézni akarná s ezt a tervet nálunk komolyan senki sem veszi s a választásokat megejtik. Nincs azonban kizárva, hogy a vármegye elfogadja az ellenzéknek azt a propositióját, hogy egyidejűleg tiltakozzék.

Ez a mostani választások elvi kérdése. A gyakorlati része a mozgalmaknak az, hogy mindegyik párt a legnagyobb vehemenciával megy bele a téli választásokba.

Határozott hírünk még kevés van. Ez a hét még csak a tervezetésekkel telt el. A csatározások nem indultak meg.

A tapolcai választókerületben Darányi Ignác volt földmivelési minisztert jelölték. Ellenjelöltje még eddig nincs. Tapolca Darányinak meglehetősen biztos kerület. A nép ismeri a szőlők felujtása alkalmával folytatott akcióból s nem feledkezett meg arról, hogy sokat köszönhet neki. Makfalvay Géza államtitkár, úgy halljuk, fel sem lép, mert a somogy megyei szili kerület jelölte.

Baksán dr. Darányi Ferenc néppártival szemben Mlánci Samu lép fel szabadelvű programmal.

Csáktornyán Wlassics Gyulának a Tiszapárti Terbócz István miniszteri tanácsos lesz az ellenjelöltje. Terbócz muraközi származású, ottani birtokos, Wlassics a kerületnek népszerű képviselője. A csáktornyai választás előreláthatólag egyike lesz a legérdekesebb mérkőzéseknek.

A többi kerületekből még nem hallatszik semmi választási zaj. A jövő hét azonban már a politikai izgalmak hete lesz.

A házszabálpolitika áldozatai.

Hogy a mostani kavardott politikai viszonyok hatása legesleges sorban közgazdasági téren lesz keservesen érezhető, az magától érthető dolog. És pedig legsúlyosabban érzik azt a magyar gazdák, akiknek zöme — legalább nálunk — teljes vehemenciával esatlakozott a házszabálpolitika hívei mellé.

A vámszerződés megkötésénél a magyar gazdáknak úgyszólván existenciális kérdése fog eldőlni s ha a belső politikai helyzet megakadályozza a magyar érdekek erős védelmezését; ha a kormányt egy lehetetlen parlamenti helyzet téltlenségére kárhóztatja: évtizedekre kibató károkat okozhat a gazdáknak.

A kereskedelem s az ipar legfeljebb régi helyzetében tengődik tovább, de legalább már ismert helyzettel kell számolnia, mert Ausztria minden körülmények között megvédi a maga iparát és kereskedelmét s ezzel biztosítja nekünk is legalább az eddigi keserves, de úgy a hogy élni hagyó helyzetet. Hogy azonban az alku nem megy-e a mi agrár érdekeink rovására, ha idejekorán bele nem szólhatunk; hogy a sok meddő harc alatt nem születik-e meg egy olyan fait á compli, amelyet kénytelen-kelletlen el kell fogadnunk, az nagyon kétséges.

Ettől az esélytől nagyon sokan félnek, akik nálunk jobban ismerik a gazdasági élet szövevényes labirintusát s világosabban látják az események horderejét és veszedelmét. Nem is a magunk szaváival fogunk beszélni, hanem idézünk egy jeles tollú gazdát, aki ezeket mondja:

„Hogy a jobbágy felszabadítás nagy művének az-e a természetszerű folytatása, hogy Kossuth Lajos fia szó nélkül nézze, hogyan pofozzák fel a jobbágyzabardító 48-as honatyák a volt jobbágyok szabad fiait, ez épp oly kétségesnek látszott előttem, mint az, hogy régi magnásaink: egy Venkheim Béla, egy Széchenyi István, egy Széchenyi Ferenc, egy Andrássy Gyula épp úgy szó nélkül hagytak volna pofoztatni altiszteket, védtelen szolgálkat, mint az most történt.

De részvétembe némi irigység is keveredett. Hisz még a mi nagy uraink a teremőrök iránt — ha csak pofonok útján is — némi érdeklődést mutatnak, addig velünk gazdákkal, épp most, mikor a vámszerződésnél egész existenciánkról van szó, mikor a kiszagdák fele azt sem tudja, mit egyék, miből etesse állatját a tavaszig, abszolúte nem törődik senki.

Eszembe jutott Bismarck mondása: „Der Landwirth ist vergessen worden. Artige Kinder bitten nichts, artige Kinder kriegen nichts.“

Azaz most ez a német gazdára nem illik. Mikor a német parlament nagybirtokos tagjainak — Kardofftól az utolsó junkerig — a német gazda jövője és a házszabály közt kellett válasz-

tani, egy sem volt közöttük, a ki elfelejtette volna, hogy mivel tartozik a német középosztálynak és a német parasztságnak.

Egyetlen német nagybirtokos sem volt, aki a német birodalom erejét, önállóságát nem a német gazda és iparos erejében, hanem a házszabályban kereste volna. Azok tudták, hogy a német birodalmat Wörthnél és Sedánnál nem házszabályok alkották és tartják meg s egy nap alatt, mint veszett ebet verték le az obstrukciót.

És nálunk?

Bánffy az önkötta kiegyezés ellen szegezi az obstrukciót.

Hogyan is mondja a francia? „Les femmes se donnent à Dieu, quand le diable n'en veut plus.“

A mi magyarul annyit tesz, hogy: Ha a klotürös ördög megvénül, obstrukciós barát lesz belőle.

A disszidensek?

A historikus nagybirtokosok egész sorozatát találjuk neveikben. És ezek, insóges esztendőben, a legéletbevágóbb tárgyalások közepén, mikor igazán a gazda mindenhol a világon, a monarchikus Németországban épp úgy, mint a republikánus Franciaországban minden párttekintet nélkül szelidaritást vall gazdatársáival, nem a gazda jövőjében, hanem a házszabályban keresik az ország javát.

Apponyi, Andrássy, Kossuth, Zichy, Dessewffy épp ebben a pillanatban fogják be magukat Polányi Géza quadrigája elé, mikor Berlinben az ország és a gazda jövője áll kockán.

Mint a kardoffoknak most két éve, nekik is a gazda és a házszabály közt kellett választaniok és ők a házszabályt választották.

Álljunk meg itt egy kicsit. Éppen a kaszinó szférájából többször hangzott át a Lipótváros és társországai felé az a vád, hogy „nem törődnek a gazdával“. És most mit kellett látnunk? Hogy az új földesurak és bérlők közül, akiknek neveit hiába keresnénk a régi királyi donációk és püspöki stallumok regesztáiban, egyetlen egy sem vált ki a gazdák sorából, egyetlen egy sem állt a paragrafusvédő disszidensek sorába.

Épp úgy egy egész sereg vádat hallottunk a Köztelek vidékéről az iránt, hogy a kormány és a szabadelvűpárt a gazdák ügyét nem eléggé pártolja. És most, mikor a kormány az olasz vámban elért fényes sikere után a gazda érdekében áll Berlinben a síkra — ezt a pillanatot választja egy volt földmivelésügyi miniszter és a Gazdaszövetség elnöke és utána az Országos Gazdasági Egyesület elnöke is arra, hogy egy olyan politikai csoporthoz esatlakozzanak, melynél az első dolog nem a gazda, hanem a házszabály.

„Das Treiben der ungarischen Opposition kam der deutschen Regierung zu Hilfe.“ Ezt írta minap az Apponyi-barát bécsi Zeit berlini

TÁRCA.

Anyámhoz.

Az új évek derengő hajnalán,
Midőn imára kulcsolom kezem,
Eszembe jutsz Te, drága já Anyám!
Imádkozva Rólad emlékezem.

Rólad, kinek határt nem ismerő,
Mérhellen nagy szeretetedet,
Leirni itt, fiadban nincs erő,
Csak imámban áldom Nevedet!

Áldom Istent! Ki érned engedé,
Szép öregséged boldog nyugalját,
E boldogságért nagy Isten elé
Rebeg most szám hálaadó imát.

Imát rebeg a nagy Istent kérve,
Drága életedet nyújtsa még soká,
S lásd boldogan, vágyaid elérve,
Hogy imámat az Úr meghallgatá.

Csapó Kálmán.

Rigmusos krónikája

avagy története az 1904 esztendőnek. Tinódi Lantos
Sebestyén diák módjára megénekelte
Theodorus diák.

Ezerkilencszáznéggy... viharos esztendő!
Nagy eseményekben te nem voltál meddő;
Itthon is, ott kint is zivatarok dúltak,
Békés gondok, tervek benned felfordultak,
S örökségül hagytad az új esztendőre,
Sötét árnyékokat így vetéd előre.
— Jó Tinódi bátyám, beh irigylem sorsod,
Krónikáid rendén könnyen ment a dolgod:
Szépen elregéltél egy-egy hadi tettet
S könyveid hullajtán pennád elvetted.
S ámbár „bödös borral“ traktált a vén sáfár,
Lantod hirnevében máig sem esett kár;
De mit tegyek én a tömérdek témával,
Ki nem rendelkezem a lant hatalmával!...
Zengjem el egy évek világeseményit,
Hullajtsak könyveket, akár egy itcényit;
Maradjak módiban, tónusban egyforma,
S rakjak élőt, holtat, japánt mit egy sorba!
Ládd, Tinódi bátyám, hisz ez egész halmoz...
Súg! — Az égi sáfár nektárral jutalmaz.

Első a nekrológ. Jöjjenek a holtak,
Kik földi éltökben büszkeségink voltak.
Porlandó testöket eltemettük szépen,
Szellemöket birjuk szent örökségképen.

Elsők közt is első nagy kincsünk Jókai,
Dicsőséges neved elég kimondani!
E bolygócsillagon mindenütt ismernek,
Hatalmas nemzetek tőlünk irigyelnek.
Uj földesúr lettél, Magyar nábobképen,
Ámde Mozog a föld s ringat kebelében;
Maradj te örökké Hazajáró lélek,
Halld: A tengerszemű hölgyek mint dicsérnek;
Köszívű emberek elvetik az ostort,
Szerelem bolondok józanul ülnek tort:
Ha közéjük tévedsz, nem less Hétköznapjuk,
Mire megvénülnek, jobb híroket kapjuk.
Nyugodj, Aranyember, az Egy Isten áldjon,
Jövő századon túl hirneved fennálljon!
Szabadságharcunknak halhatatlanjai
Fogynak, egyre fogynak, dicső bajnokai.
Csetz János tábornok messze, más hazában
Sohajtott utolsó: Argentiniában.
Becsületet szerzett ott a magyar névnek,
Elnyeri irtalmát hadak Istenének.
Perczel Miklós honvéd-erzedes is fölszállt
Utolsó rapportra; vitézségét csodáld!
Az egyház köréből nyugalomra tértek:
Császka, a jólelkű kalocsai érsek,
Rimély püspök és Horeczky, a prépost,
Pozsonyra mindkettő égi áldást kér most.
Czobor Bélával is szegényebbek lettünk,
Elhunytát megsínyli fejlőd régészetünk.
A művészvilágból mindig nagyot veszünk,

levelezője a mi német vámtárgyalásaink jelen fázisában.

A napokban volt alkalmam az osztrák gazdák egyik kiváló emberével beszélgetni. Az új vámtarifa elmaradásáról s a szerb szerződésről volt szó. „Mi itt mindent megteszünk, — mondá ő, — de miért nem mozdulnak a magyar gazdák és az ottani nagybirtokosok? Hisz itt Magyarországnak még sokkal életbevágóbb érdekeiről van szó, mint a miénk?”

En erre bölcsen hallgattam, mert mint magyar ember még sem mondhattam azt, hogy a mi nagybirtokosaink nagy része most hárszabályokkal, fétel-pusztítással és teremőrök pofozásával van elfoglalva.

Mindig emlegettük, hogy az országot, nemzetet nem a paragrafus, hanem ész, erő, munka tartotta fenn, büszkén mondtuk mi gazdák, hogy az ország igazi ereje és élő alkotmánya mi vagyunk és most, az „élő alkotmányok” olyan előkelő részét a paragrafus mellett kell találnunk.

Ma, midőn a gazda jövője kizárólag a kormány és pártjának kezébe van helyezve, kétszeres kötelessége ennek, hogy midőn az országhoz fordul, ehhez ne csak paragrafusokról, hanem élő számokkal is beszéljen.

Mutassa meg a nemzetnek, hány millióba került a parlament e négy esztendőben, hány napig dolgozott, hányan beszéltek, hányan hagyják el a parlamentet, a nélkül, hogy az obstrukció miatt szóhoz jutottak volna.

Mutassa meg az angol imperializmust, az amerikai veszélyt számokban; mutassa meg közlekedésünk, hitelünk, földértékünk, exportunk fejlődését, Ausztriával való aktív mérlegünket. Magyarozza meg a gazdának, hogy a marseggi hatkoronás buzaván az iparos összbévetelének negyven százalékos esőkkentését és teljes bukását jelenti; hogy milyen hitellel rendelkezik most és a szétválás esetén; a hivatalnokoknak azt, hogy az „önállóság” számukra fizetésük egyharmadára való esőkkentését, előmenetelük beszüntetését jelenti, s akkor nem fog megtörténni az, hogy mint Apponyi tette Szabadkán, Deák művét mint bilincseket emlegetheti valaki a nép előtt, éppen akkor, mikor a négy év utolsó mérlege Ausztriával több mint hetven millió aktívummal záródott Magyarország javára.

A Farsangról.

Vizkereszt napján hivatalosan is bejött a farsang, a bálók és mulatságok szezonja.

A farsangi cikket avval kezdeni, hogy a fiatalok örül, a mamák járják a boltokat és esimborasszókat rakatnak maguk elé selyemből, bársonyból, battisztból, esipkéből; a papák pedig nagy aggodalommal tapogatták az ujesztendei

Lotz Károlyval gyengült híres festészetünk;
Szécsi Antal szobrász Fadrusz után indult,
De utol nem érte — s az Egékhez fordult.
Könnyebb versenypálya a nagy politika,
S vele egy követ fű a publicisztika:
Beöthy Akos legyen a megmondhatója,
Ódát közöl róla az egék sajtója.
Simonyi Ivánnal Pichler Győző verseng,
Neményi Ambrusunk aranytollért eseng.
Aranytoll, koszorú ki is jár azoknak,
Kik a magyar égen csillagként ragyognak.
Oh, az a magyar ég hogy megint elborult,
Ex-lex, gyenge termés, pártviszály egyként dült.
A nagy vasúti sztrájk növelte a sok bajt,
Szegény magyar nemzet jobb napokért sóhajt.
Féltbemaradt a nagy fizetésrendezés,
Sok a jóakarát, — ánde a pénz kevés.
A békekongresszus Saint-Louisban együtt ült,
Sok jámbor óhajlás szőnyegre is került.
Apponyinak s nekünk dicsőséget termelt:
Yankee — testvérekkel szoríthatunk kezét.
Meleg kézszorítás hideg konyha mellett,
Ócska költségvetés, régi kóda — kellett:
De az indemnitás nem jutott düllőre,
Uj ex-lexet kaptunk az új esztendőre.
Lesz téli választás, sok mandátum befagy,
Szónokolunk sokat s bezúródik sok agy.
Bizony szomorú az újév fordulója;
Mi lesz? Tisza Pista a megmondhatója...

megpróbáltatásokon keresztül vergődött tárcát: voltaképpen már nagyon banális dolog. Erről a témáról énekelünk s énekelnek ma is a társadalmi renddel elégedetlen újságírók, akik hivatalból demokraták és nagy nemzetgazdák; valamint nagyképi moralisták, akiknek eszű bántja a lábát s gyokorta fáj a derekuk.

Pedig igaz, nagyon igaz a sokat emlegetett farsangi kép. A legigazabb az, hogy az apák feje sokszor megfájdul a farsang alatt a szeretlen fényűzés miatt.

Fényűzésre szüksége van az emberiségnek, szüksége van a művészetnek, az iparosnak, a kereskedőnek, sőt még a tudósnak is. Sok nemes és nagy dolognak szülője a fényűzés, de természetesen az okszerű fényűzés, nem a pazarlás, az izléstelenségben való tobzódás, a felfelé való kapaszkodás, amelyhez drága toilettokból igyekeznek szárnyakat alkotni.

De fényűzésre nem mindenkinek van szüksége és nem is mindenki ért hozzá. A gazdag ember bünt követ el, ha zugori, ha javaiból nem juttat másoknak is. A szegény ember nagy ostobaságot cselekszik, ha pillanatnyi csillogásért, egy kis feltűnésért az élet értékesebb javairól mond le.

A farsang vidámságára is szüksége van az embernek. Az ifjúság mulasson, az öregek emlékezzenek. Az igények szertelen növekedése azonban megöli a farsang kedélyességét. A divat megteremtí évről-évre a maga bálai különlegességeit, farsangi cikkeit, amelyek beszerzéséért kemény harcot kell vívni az étellel. A csillogás, tüntetés, versengés lett a farsangi esődület egyetlen célja; nem a mulatás, a barátságban való érintkezés, az ifjú kedélyben felhatalmazódott életkedv levelező esztornája.

Hát persze a régi bálók másképp néztek ki. De az idő halad, az emberek megváltoznak s egészen más szempontok szerint bírálgatják egymást. A valamikor hét vármegyére szóló zalai bálókban feltűnt egy szép leány. A fiatalok törte magát utána. Nem sokat törődött vele, hogy a papája hétszilvafás úr, a kisasszony ruhája olesó honi portéka. Ma bizony a sarakban ülhetne, ha csak valami romlatlan lelkű gyermek meg nem könyörülne rajta. Mert ma a hozomány korát éljük. A súlyos leányoké a világ; a többié a — véletlen szerencse.

Tudják ezt maguk a kis fellépő leányok is. Nagyon tudják s ennek megfelelően rendezik be naív szíveiket, liliumfehér lelküket, amelyre korán ráborul az élet sötét igazságainak árnyéka.

A nagy városok fényes báltermeiben ütött először tanyát a vásáros hangulat. Először a munkátlanokra hajló stréberek igyekeztek jó partihoz jutni egy-két tur, vagy kadrill utján. Sokszor sikerült a dolog. Később észrevették ezt a manipulációt az okos mamák, akiket el-

adó lányokkal áldott meg a sors. Jó gazdaszonyt nevelni minden parasztasszony tud; lemondáshoz, okos életfelfogáshoz szokni ráér a kisasszony akkor is, ha muszáj lesz. De már jó partit keresni, találni és megesipni, mint a pók a nyomorult buta legyet, ez már magasabb képzettséget és társadalmi rutint igényel. És a művelt mamák elkezdtek a pesti vásárra hordani leányaikat, jól kipreparálva, felvilágosítva. A pesti ifjak lesték a gazdag vidéki lányokat, a vidéki lányok keresték a fővárosi ifjakat. Hogyne találtak volna egymásra?

Ez a divat fennmaradt mind e mai napig. Aki igazán elegáns akar lenni, aki jól akar férjhez menni, az csak a fővárosi parketten boldogulhat. Aki pedig ott fönn el nem kelt s visszakerült a vidékre, terjesztette a valódi, a nem talmi eleganciát, a fényűzést, a nagyuri modort. A szegény vidéki ember nagy megrökönyödéssel vette észre, hogy ő csak paraszt s igyekezett urrá válni a szó nagyvárosi értelmében. És lassanként kiüldözték a kedélyt a vidéki mulatságokból; azokból is német és francia mintára berendezett tánctermekek csináltak, fényeset és elegánsat, de ahol minden mondva vagyon csinálva, még a jókedv is.

Azon kezdtek magunkat észrevenni, hogy nem vagyunk idehaza és nem a magunk természete szerint mulatunk. És akkor elkezdtek a vidéki nagyhirű bálók visszafejlődni. A kedélyes magyar családok kisebb társaságokba verődtek s csináltak bált maguknak. A veszendőnek indult igazi magyar zamató mulatságok csak ezekben a szűkebb körökben; falusi bálókban, busukon, névnapokon élnek már. A többi hivalkodás, vásár, konvencionális kedélytelen esődület.

Ezért nem is nagyon lelkesedik a közönség az ugynevezett zártkörű és fényes bálókért. Szívesebben keresi fel a hangversenyeket, amelyekben a verseny titulus ugyan, de mégis kevésbé uralja a hangulatot a bálai tónus.

A jótékony egyetek lehetőleg igyekeznek is tökélet csinálni ebből az előszeretettől és nyakra főre rendezik a hangversenyeket. Nálunk minden hétre jut átlag egy. Hangban és versenyben nincs hiány s ha a szegények jövödelme akkora volna, mint amekkora a verseny, akkor nem akadna ruhátlan gyerek és éhez ember. A közönség szebbik fele a legnagyobb áldozatokra kész a szegényekért, ha táncolhat és versenyezhet értük. Azt azonban már bajos volna kérni, hogy egy toilettet, vagy a fényes kiállításnak felét engedje át a szegények részére. A hiúságot azonban alaposan meg lehet adóztatni.

De hiábavaló minden böleselkedés és az örökös kritika, gyarlóságok mindig voltak és mindig lesznek. Igaz, hogy vannak szeretetre méltó gyarlóságok is, meg kellemetlenek is. Az újságíró rendszeren kellemetlenül gyarló ember,

De reméljük! Él a magyarok Istene,
S hál' Isten, éber még jó királyunk szemé.
Rákóczi hamvait magyar földre hozza,
Hadseregünkre is egyre több a gondja.
Majd csak helyreáll a parlamenti béke,
Jogokat nem ad fel Árpád nemzedéke.
Elsőpri a jövő, ki jogainkhoz nyúl,
Tomboljon a vihar! — derű lesz azontúl.
Szegény osztrák szomszéd, az van még csak csehül,
Rángatják, kapkodják, ütik mindenfelül.
Prágában, Innsbruckban, Triesztben — hol is még?
Ardet Ukalegon, — de ott a talaj ég...
Körber is kifogyott a taktikázásból,
Csehnek adott szállást s most kimegy a házból.
Elfogy az aprópénz s befagyott a forrás,
S a tizennegyedik paragrafus — rozsdás!
Nem hiteleznek rá, csödbe jutott rutul,
Mi fölött Körberrel sok Herr és Mann búsul.
De hol is keressék vig hangot lantomra?
Európa lázas, meg van háborodva.
Tán Franciaország, — az a grande nation,
A biz' visszafejlik, ne hencegjen nagyon.
Középkorba illő vallási heccei,
Muszkabarátságtól kábult idegei
Kélt gaminokra terelik a képet;
Ízlése öli meg e hajdan nagy népet.
Vagy tán Németország akit irigyelünk,
S róla dicsőítő himnuszokat zengünk?
Dél és Észak soha egymással nem társul...

S addig nem lehet szó egységes Dájeslandrúl.
Üsse meg a nyila a hererok nyilát!
S üvöltésére a burkus tüzet kiált.
Ott sem teljes tehát a földi boldogság.
Nemcsak az elnyomott szegényen fog az ág...
Olaszországban most jól folynak a dolgok.
Trónörökös jöttén a talián boldog;
De mért erősíti északi határát?
Szaloniki-porral fokozza étvágyát.
Egyébként sok szépet hallunk a Balkánról,
Ujra koronázott Péter szerb királyról,
Bolgár Ferdinól is, aki nálunk nyaralt,
Murányba hozta a fejedelmi hivatalt.
Nikita, Carolu, mind-mind jó gyermekek.
A cincár hegyek közt a kecske nem megeg.
No, de úgy is illik; birkózik batyuska,
Mig földhöz nem vágják, pihenjen a puska.
A modern esendőrség lefogta az albánt,
Macedóniával Abdul Hamid elbánt.
Hiába! — mégis csak Angliát bámulom,
Ami naggyá tette: a munka, szorgalom.
Még ellenségnek is szíves, emberséges,
Elegáns hódító, bőkezű, kedélyes.
Közép-Ázsiát is birtokába vette,
Hogy a muszka rubelt onnan kiterelte.
Tibet ki van kezdve, fut a Dalaj-Láma,
Uj nap süt ezentúl Lhassza városára.
Szép cselekedet volt az angol kormánytól
Krüger temetése; távol hazájától

amikor a farsangi hangulatba belekeveri a kesergő életfilozófiát s a táncoló világ jókedvét rontja örökös sophizmáival. A hamvazó szerda még messze van. Akkor következék a hamuhintés. Addig táncoljunk. De jó kedvvel táncoljunk és igazán.

Hiszen esztetikai gyönyörűség is a tánc, — ha tánc. Manap azonban kevesen tudnak hozzá. Felületesek lettünk ebben is. A mély érzések kiveszttek, pedig a szép tánchoz nem csak jó láb kell. És fájdalom, egy tánc sincs annyira kitéve az elrontásnak, mint a mi nemzeti táncaink. A francia, a német olyan szabályok közé szorította a táncait, hogy azokon változtatni nem lehet. A rithmusa, a formája mindig ugyanaz marad. A magyar kedély nem türtte ezeket a formákat, ezt az egyformaságot. Zenéje, táncja csapongó volt, amelyben kifejezésre jutott a keletről jött nép busongó érzése, szilaj haragja, egetverő jókedve és esendes szomorúsága. Sírva vigadott a magyar. Táncai ugyszólván társasjátékok voltak, amelyek azonban eltűntek, csak itt-ott emlegetik a krónikások a fákljátáncot, a vánkostáncot, a süvegtáncot, a menyasszonytáncot. A német világban, a 18-ik század lethargikus évtizedei alatt, feledésbe ment mind. A magyar muzsikának azonban támadtak apostolai: Lavotta, Bihari, Csermák. Lavotta mentette meg a magyar ritmust, Csermák írta a friskákat és Bihari, valamint utódai, a magyar cigányok tartották fenn és fejlesztették.

Csermák friskáiból lett a csárdás. Régi nemzeti emlékek beszéltek zenéjéből s a déleleg magyar vitézek daliás, öntudatos, büszke mozdulatai, szende magyar lányok szemérmes libbenése, parázszerű szép asszonyok bővös, bájos, ártatlan kacérkodása, játékos jókedve a világ legszebb nemzeti táncává fejlesztette. A múlt század derekán, de még a 60—70-es években is de szép volt a csárdás!

És ma? Tessék megnézni a cigány emelvénye előtt összeszűfölt párokat, amint tapossák a padlót örökös egyforma lépésben; vagy amint valaki nagyot akar produkálni és boszton lépésekben lejt a csárdást. Ezelőtt egy évtizeddel a rezgő csárdást táncoltuk. Ugy nézett ki a táncos, mintha ki akarná magát rázni a frakkból.

Hogyan mennek ki eredeti formájukból a nemzeti táncok, ki tudná figyelemmel kísérni? Rontja őket a divat, az idegenek majmolása. Megérjük még azt is, hogy a csárdást kiküszöböljék a bálókából. Mert nekünk soha sem kellett, ami a miénk.

*Szenderült jobblétre a burók Mózese,
Igéret földjére élve ő sem ment be.
Gyémántmezők fogják körül azt a szent sirt,
Angol—búr unio, függetlenség hoz írt.
Legendákat suitog a forró búr klíma,
Sok hősnév van arany — mezőibe írva.
Nunc venio . . . most jön a fekete leves,
Konfekt is lehetne — barátom, ne neves!
Nagy Muszkaországot hagytam utoljára,
S vele, róla térek a dicső Japánra.
A szent cár kormánya óceánt keresett.
De utjában Japán! — Innen a nagy eset.
Ezért szállotta meg a nagy Mandúriát,
Ezért áhította a gazdag Kóréát.
Szerződés-szegését Japán nem nézhette,
Kóréára kezét hirtelen rátette.
Volt nagy riadás a Téli-palotában,
Háború! háború! — hangzik Gacsánában.
. . . Slájljuk a nagy harcot, amilyen még nem volt.
Ezer ágyú bömböl, megrendült az égbolt,
Félmillió harcos tizedel a gránát.
Tönkreverte Togo Withóft hajshadát.
Vér festi pirosra a Sa-ho hajjait,
Hullák hidalják át Port-Artur árkait.
Jalu, Kin-csu, Kaiping, Dasicsao, Liaojang . . .
S megadva Japánnak a nagyhatalmi rang.
Oku, Nogi, Nodzu, Oyama, Kuroki . . .
Klio koszoruját eszükkel vívták ki.
Felsült Kuropatkin az offenzívával;
Fölötte áll Stösszel stratagémájával.
Rosdesztvenszky útban a balti flottával,*

Titkolt bűnök.

(K.) Az erkölesi fertőbe, a legundokabb iszapba kell markolnom, mert rákényszerít az emberbaráti kötelesség. Ártatlan lelkek ne olvassák el ezeket a sorokat, mert megundorodnak attól a salaktól, amelyet az élet még olyan apró városokban is összehord, mint aminők a mi vármegyénk empóiumai.

Amióta Magyarország a modernizálás útjára lépett, amióta nyugateurópai mintára akar berendezkedni, gyönyörű, teljesen korszerű intézményeket alkotott — papiroson. De a haladás soha sem tartott lépést a papirossal. Amit leírtak és elrendeltek, nem tudták végrehajtani; az erősebb rendszabályoktól mindenki fél s az a radikalizmus, amelynek a politikában túlon-túl sok híve van, nem akar gyökeret verni a közigazgatásban, a közrendészetben, közgazdasági téren. Ahol vasmarokkal és törhetetlen következetességgel kellene haladni és eselekedni, ott mindig beletolódik az intézményekbe és intézkedésekbe az álhumanizmus, az egyéni jogok emlegetése; ahol pedig helyén való volna egy parányi kis opportunizmus, ott merevek vagyunk és elvészilárdak.

Mióta van már Magyarországon közegészségügyi szolgálat! És még sincs. Mert nem használ semmit az orvos tudománya, sőt a fizetések rendezése sem, ha a hatóságok nem használják fel szakközveiket, ha nem nyújtanak erőlyes és szigorú segédkezet ahoz, hogy megtalálhassa, megakadályozhassa a fertőző betegségek rettenetes terjedését. A mi közegészségügyünk olyan, mint a kendőzött perdit. Ifjura kenték az arcát szép törvénnyel, humanus rendeletekkel; protokollumokból, statisztikából és jelentésekből szabtak neki korszerű köntöst. Lényegében azonban maradt a régi.

Bocsásson meg minden olvasó, hogy most olyan dolgokat vetek papírra, amelyeket arepirulással szokás rejtegetni. De félre az alszeméremmel. Legelső érdekünk, legelső rendeltetésünk fajunk fenntartása. A közegészségügyi szolgálat legnagyobb feladata: a degeneráció lehető megakadályozása; vagy ha már az emberiség végzete az, hogy az élsatnyulás fejzeze be törtenelmét, legalább lassítsuk a tudomány és hatalom minden eszközzel azt a processust, amely valaha pusztta temetővé változtatja a földet.

Az egyén elpusztulása nem nagy esemény az évezredek evolúciójában; hanem a népeket és fajokat megmetyélező, elpusztító kórok, amelyek nemzedékről nemzedékre viszik át a degeneráció csirait, ezek az emberiség átkai. A kolera, a pestis ezeket megölhet, pusztítása mégsem olyan

veszélyes, mint a tuberkulózis és azoké a betegségeké, amelyek a bibliai átok nyomán fakadtak fel. Egész falvak vannak ma már, amelyek telítve vannak a legundokabb nemű betegségekkel, a melyek az utódokon görvlykór, hülyeség és a testi deformációk százféle alakjában ütnek vissza. A városok pedig valóságos bűnfészkek, amelyek terjesztik a prostituciót és a betegségeket.

Zalavármegye városai apró vidéki helyek, a hol a bűnt elrejtteni nem lehet. De nem is rejtegetik. A szegény már kihalt s a pénz, a cifrakodás szeretete legyőzte a szemérmét. Az éjjeli lepkéket a nagy városok boulevardjai tenyészítették; de ma már nem csak a pazar fényű körúton vannak. És a rendőrség elnézőbb irántuk, mint a nagy városban, mert ott az, aki szegény és bűn árán akar élni, legalább felügyelet alatt áll; vidéken azonban engedik őket garázdálkodni, a nyomoruságot, a degeneráció csirait terjeszteni.

Tudja mindenki, hogy az efajta titkos üzemekre van törvényünk, van százféle rendeletünk, de nincs aki végrehajtsa, mert megtörténhetnék, hogy a személyes szabadság szent elvébe ütközne a végrehajtó kéz. Inkább pusztuljanak az emberek, essenek bele abba a posványba, amelyből nincs menekülés, csak az elv diadalmaskodjék, amely szerint tehet mindenki azt, amit akar.

Hivatásomnál fogva ezerféle alakban látom azokat a rettenetes szomorú eseteket, amelyek a fajtalanságot kísérik s amelyeknek eredete fényes kávéházakban, modern szállodákban, fürdőházakban, vagy eldugott zugutakban munkanélkül élő emberek lakásában kereshető. Borzasztó betegségek, örökös testi és lelki nyomor és tudja a jó Isten, hány nyavalyás utód következnek a jövőben.

Egy megdöbbenő aktuálitás adta tollamra ezt a témát. Az esetet magát el se mondom, mert el nem mondhatom. Elég annyi, hogy egy szerencsétlen leány a legveszedelmesebb testi kórral hónapokon keresztül olyan életmódot folytatott, amely öl és pusztít.

A magyarországi vidéki városok szállodái és kávéházai botrányos bűnfészkek. Bátran ide sorozhatjuk a fürdőházakat is. A közegészségi intézmény, mint a fertőzés tanyája! A szállodákban undort gerjeszt már az a mód, amellyel a bűnből tőkét csinálnak maguknak az üzletemberek. Mindenki tudja, hogyan vannak fizetés nélküli személyzettel ellátva a hotelek, szükségtelen bővebben értekezni a dologról.

Jól tudom én azt, hogy a t. közönség meg fog botránkozni afelett, hogy ezeket az ajasságokat nyomdafesték alá adom. Mert a piszkot nem szokás az utcára hordani. Igaz, nem szép szokás. De ha kihordjuk, talán valaki mégis meglátja és megkísérel eltisztogatni.

A rendőrség ügyelmét akarom felhívali azokra az üzelmekre, amelyeket szemelátára folytatnak. Ez a kérdés fontosabb talán még annál is, ha a mosogató vizet az árokba önti a tudatlan eseléd. Rendelkezésére áll a hatalom, a tudós szakembér, a kórház és ha éjszakának idején nem csak a hangosabb korhelyeket, hanem egyéb dolgokat is meglát és nem fél attól, hogy ezeket sérthet és nehezítéseket vonhat magára: bizony megrendszabályozhatná azokat, akik az erkölesi posványban laknak s akik ebből hasznot húznak.

Tessék statisztikai adatokat kérni az orvosoktól, majd ezek az adatok utbaigazítják az erőlyes kezét. Erkölesi prédikáció nem használ. A törvények szigorú sújtson le, bárkit ér, akárcsi veszít, csak a közérdek nyerjen.

A hétről.

(Port Arthurt feladták.) Az egész világ érdeklődéssel nézte azt a rettenetes drámát, amelynek színtere Ázsia legkeletibb része. Egy apró emberekből álló nagy nemzet merközik Európa legnagyobb birodalmával. A Kelet franciái a Nyugat barbárjaival. És az a nép, amelynek sok ezredes különleges civilizációja csak néhány évtizeddel előbb kezdte felszívni magába az európai intézményeket, véres bizonyosságot tett önmaga mellett.

A dráma egy megrendítő felvonása véget ért. Port Arthurt, a bevehetetlenek hitt várat feladták. De milyen védelem után! 35.000 embertől több mint 10.000 elesett, 16.000 kórházakban fekszik s a száz milliókat érő vagyona romhalmaz, vagy a tenger fenekére süllyedt. Port

*A sok vérmes reményt cipeli magával.
Hogy szívesen várják? ki vonná kétségbe? . . .
Kamimura s Togo repülnek elébe.
Hogy lesz s mint lesz vége: nem krónikás gondja,
(Eszendőre — ha él — majd híven elmondja),
De egy már bizonyos: érik a sárgafaj . . .
Ne féljünk! ránk nézve ez a legkisebb baj!
Nézzük műveltségét, emberséges lényét,
Jó szíve lefözi sok „jó“ keresztényét.
Jószolgatnom nem köll. Látja, aki nem vak:
Új korszaka jött el nagy Oroszországnak.
Súlyos gond epeszti a Romanov-házat,
Lánggal ég a talaj, a levegő lázad.
Kifosztott muzsikusok, éhező munkások,
Megkorbácsolt hölgyek, deportált diákok,
Legyilkolt kormányzók, szökött rezervisták,
Árvák és özvegyek . . . hóhérok, bitófák . . .
Cár birodalmának ez a krónikája;
Autokrata önkény . . . ez a logikája.
Nem lehet bekötni nyomtató ló száját . . .
Vérrel öntötték meg a szabadság fáját;
Virágozni készül a szép kikeletre . . .
Légy résen, fehér cár, ne vess súlyt Keletre!
Ah! szabadsáfája, népeknek bálványá,
Mennyi vér, mennyi köny hullott már reája! . . .
. . . No, vigyázz, krónikás, átsapsz a lyrába;
Mondj B. u. é. k.-ot s pennád ne mártsd a tintába!*

Finis.

Belányi Tivadar.

Arthurban temetetlenül, halomban feküsznek a hullák; a halál képe, az enyészet undorító pusztítása körös körül.

Stössel, a vitéz tábornok, a kemény katona sűrű nézte már az utolsó napok öldöklését s a győzdelmes ellenség meghatva hajtja meg zászlóját a hősök előtt. A japánok gazdagabbak lettek egy kikötővel, egy romhalmazzal; az oroszok elvesztettek egy várat; az emberiség szegényebb lett 20.000 emberrel, ép, erős férfival, de gazdagodott egy esomó nyomorékkal.

Mikor a japánok nagy harcát nézzük, mintha a hőskor feltámadását látnók. És bár undorító, szánalmat keltő a vérfürdők híre, a lelkekben olyan érzés támadt, mintha a hadi szerencse az igazság szolgálatába szegődött volna. A szabad népeket nem hatja meg az abszolutizmus vesztesége, az önkény fenevadjának ordítása. A szabad nép diadalkiáltása azonban viszhangot kelt.

Igy még esuffá nem tettek kényurát, zsarnok-hatalmat. A nagy kancukás orosz birodalom, amelyben intézmény a jogtiprás, a szolgaságba verés, az emberi szabadságnak, függetlenségnek, cinikus, kegyetlen tagadása, elkényszeredetten vonaglik a csapások alatt, melyeket eddig csak maga osztogatott. Az orosz medve, ha szabad ezt a már lehetetlenül banális hasonlatot használunk, zenezőra táncol. Az orrába karikát vertek és táncoltatják.

A káröröm nem szép dolog s az igazság-érzésű ember nem szokott ujjongani a mások szerencsétlenségén. De mikor a szerencsétlenség — igazságszolgáltatás. A szent, az egyedülvaló, a világfenntartó erkölcsi igazság diadalmaskodása az igazságtalanságon.

Az a különös, bizar népfaj, amely sok ezer mértföldnyire tőlünk a maga esodaszerű harcát vívja, idegen nekünk. Senkink és semmink. Az erkölcsi életrendje, gondolkodása, szokásai, kultúrája, mind-mind merőben idegenek nekünk. És mégis rokonszenvezünk vele mi, rokonszenvez vele a messze földkerekség, a zsarnoki hatalom kivételével. Mert itt nem a japán nép győzelméről, nemzeti önállóságáról van csupán szó. Itt egy morális gondolat diadalmas szárnyasatogása hallik ki az ágyuk dörrénéséből, fegyverek ropogásából, aknák robbanásából. Ez a gondolat az emberi szabadság omnipotenciája, amelyen nem vehet diadalt a poklok ereje, a cár hatalma, szóval semmi ezen a kerek világon.

Ez az erkölcsi tétel, amely az orosz, japán háboru rohamos kifejlődéséből kijegecül, örökbeeső tanulság, amelynek jó volt bekövetkeznie. Az emberek úgy is hamar elfelejtik a tanulságot. Hát figyelmezteti őket rá a sors, az élet. És ha eltekintünk a napkeleti háboru ilyenirányu erkölcsi vonatkozásaitól, van egy másik szempont is, amely fölmagasztosítja előttünk az orosz, japán harcot. Ez a szempont a japán nemzet felsőbbrendű hősiessége. Minden hadmozdulat, manőver és nyílt harc, amelyet eddig a japánok kezdtek, vagy folytattak, a romantikus hőskor esodálatos emlékeit elevenítik fel előttünk. A modern stratégia halomra omlik ez előtt a hősiesség előtt, a kolosszális erő agyagszoborként dől össze.

A esodatételek láncolata a harc. Togo, Kuroki és a névtelenek ezrei mint heroszok küzdenek, vissza nem retenti őket sem lángok örvénye, robogó ágyuk fergetege. A koszakai gyávák, azok a férfiak, akiket egy régi japán közmondás gyávasággal bélyegez meg, beveszik a Nauszaomagaslatokat, a földkerekség legbetehtlenebb erődjét, amely előtt az egész modern hadi tudomány megszegyenülten vallott volna kudarcot. És így megy ez folytonosan. A hőskor föltámadt és szemébe kacag a reális, új, modern világnak, ahol pénz küzd a pénz ellen, szám a szám ellen.

Keleten folyik a harc és ki tudja, meddig folyik még. Lehet hogy a japánokat leverik, de az abszolutizmus veresége akkor is nagyobb lesz, mert a győzelem ára nem csak vér és pénz, hanem az abszolutizmus eszméjének bukása.

Hivatalos-rovat.

Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy az országos betegápolási pótadónak az 1904. évi XXI. t. cz. alapján 3%-ról 5%-ra történt felemelése folytán pótlólag kirovandó összegekre nézve elkészített pótkivetési lajstrom a városi adóhivatal

nál 8 napon át, vagyis f. év január hó 2-től 9-ig bezárólag közszemlére kitétetik, a hol is a hivatalos órák alatt bárki által betekinthező.

Zalaegerszeg, 1905. január hó 2-án.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hirek.

Rendkívüli meyei közgyűlés. Az 1905/910-iki országgyűlés egybehívásáról szóló királyi meghívó levél kihirdetésének eszközlése céljából f. 1905 évi január hó 16-án délelőtt 9¹/₂ órakor Zalaegerszegen a vármegyei ház gyűléstermében rendkívüli bizottsági közgyűlés lesz.

Vármegyei igazoló választmány f. hó 6-án Hajik István elnök elnöklésével ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette azokat a megyebizottsági választásokat, amelyekre november hó 15-én tartott üléséből a vizsgálatot elrendelte. A vizsgálatról felvett iratok felolvasása s a bennük foglaltak tüzetes megvitatása után a bizottság a *letenyei, alsóbagodi, esáktornyai, zala-lövői, perlaki és zalaegerszegi* megyebizottsági tagválasztásokat igazolta; a *pacsai* választást teljesen megsemmisítette, míg a *zalabaksai* választásnak Darányi Ferenc megválasztására vonatkozó részét semmisítette meg; mivel köztudomásu, hogy Darányi Ferenc, mint pécsi ügyvéd, vármegyénk területén állandó lakos nem volt s így a törvény értelmében itt megyebizottsági tagnak meg sem választható. — Egyben a bizottság azzal a kéréssel fordul a vármegye alispánjához, szíveskedjék hatályosan intézkedni a tekintetben, hogy a megye bizottsági tagok választásánál minden egyes község szavazásánál a törvény rendelkezésének megfelelőleg az illető község előjárósága képviselve legyen s így ne fordulhasson elő eset, hogy egyesek olyanok helyett adják le a szavazatot, a kik a választáson jelen sem voltak.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Ujváry Mihály* nagykanizsai adóhivatali segédde nevezte ki. — A m. kir. igazságügyminiszter *Szabó Lajos* esztergomi járásbírói díjnokot a zalaegerszegi kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Ujévi üdvözlések. A szokásos ujévi üdvözlések a vármegyei háznál új napján délelőtt 10 órakor folytak le. Hertelendy Ferenc főispán nem lévén a székvárosban, őt a tisztkar sürgönyileg üdvözölte; Csertán Károly alispán pedig *Ártyay Lajos* főjegyző vezetése alatt testületileg tisztelgett, kifejezve szerencse kívánatait. Az alispán az egyetértésre, egymás szeretetére utalva köszönte meg a szerencsekívánatokat.

Halálozás. Gaál Károly városunk volt rendőrkapitánya f. hó 1-én virradóra 59 éves korában, botfahegyű lakásán váratlanul elhunyt. Gaál Károly mintegy másfél évtizedig állt a helybeli rendőrség szolgálatában, melytől mult 1902 év június havában vált meg és a botfai hegyen lévő birtokára vonult, hol kis gazdaságának és családjának élt. Halála váratlanul következett be. Neje és két kis leánya siratja. Nyugodjék békében!

Nyugdíjazás. Götz Ferenc kir. itélőtáblai bíró, keszthelyi kir. járásbíró harminc évi szolgálat után saját kérelmére nyugdíjaztatott.

Szilveszter estély. A zalaegerszegi és megyei fiatalok több tagja által rendezett Szilveszter estély fényesen sikerült. Az »Arany Bárány« szálloda átadás alatt állván, az estélyt a »Korona« szűk helyiségeiben kellett megtartatni, ami azonban nem ártott sem a látogatottságnak, sem a mulatság kedélyességének.

A mulatság reggel nyolc órakor ért véget. A legjobb hangulatban tárcolt az ifjuság. Táncosokban nem volt hiány; a vármegye minden részéből összesereglett fiatalok kített magáért. Künt valószínűleg dermesztő szél, jégesapok fagytak a házak ereszeire, a termekben pedig tavasz volt, tele virágillattal, jó kedvvel, tavaszi hangulattal.

Ott voltak: Bogyay Elemérné, özv. Farkas Imréné, Forster Elek, dr. Hány István, Hertelendy Józsefné, Hertelendy Gyuláné, Koller Istvánné, Lányi Kálmán, Marton Lászlóné, Oltay Guidóné, báró Puthány Istvánné, özv. Rajky Lajosné, Rézler Kornélné, Rohoney Istvánné, özv. Skublies Jenóné, dr. Skublies Ödönné, Skublies Antika, Szücs Dezsóné, Udvardy

Vincéné. — Leányok: Farkas Margit, Forster Mariska, Hány Klariss, Hertelendy Lala, Palika, Nelli, Koller Böske, Lányi Ilonka, Oltay Malvin, Rajky Irma, Skublies Gizella, Skublies Lenke, Skublies Marianne, Szücs Rafi, Tőreki Mariska, Udvardy Rafi.

Az estély alkalmával felülfizettek: özv. Skublies Jenóné 10 K, Koller István 8 K, Horváth István 5 K, Szücs Dezsó 2 K. Belépti díjából és rendező jelvényekből befolyt 405, az összes bevétel tehát 430 K, kiadás 215 K 40 f, marad tiszta jövedelem 214 K 60 f, amelyet az orsz. öröskereszt egyet zalaegerszegi fiókjának péztára kapott.

Eljegyzések. Hochberger Sándor zalaegerszegi iparos eljegyezte Breier Hermin kisasszonyt Grácban. — Hochberger László zalaegerszegi iparos eljegyezte Weisz Irma kisasszonyt Zalaegerszegen. — Jámbor Sándor városunk szülötte, a szombathelyi mezőgazdasági takarékpénztár tisztviselője, eljegyezte Auerbach Fridát Vasvárott.

A zalaegerszegi rendőrkapitány ügye. Csentericz Béla zalaegerszegi rendőrkapitány december 24-én két napi szabadságot kért Várhidy Lajos polgármestertől azon a címen, hogy Budapestre utazik egy beteg rokonát meglátogatni, akinek betegágyához sürgönyileg hívták. A polgármester a szabadságot meg is adta; miután azonban 27-ikére pénztárvizsgálat és teljes tanácsülés volt tervbe véve, figyelmeztette a kapitányt, hogy 27-én reggel a hivatalos óra kezdetén hivatalában legyen.

Csentericz Béla azonban nem utazott el 24-én, sem 25-én. A polgármester azt a kérését, hogy két napi szabadságát 26-án kerdesse meg, megtagadta. A városkapitány 26-ikán mégis elutazott. Hivatalában azt mondta, hogy a Zalaegerszegen elfogott Szőke Antal pénzhamisító társait nyomozza. Budapestről sürgönyözött is az alkaptánynak, hogy nyomra akad.

Csentericz 27-én hivatalában nem jelentkezett. Elmaradása nem keltett gyanút, mert azt hitték, hogy a pénzhamisító banda után jár. A kapitány azonban egy héttig sem tért vissza. Mikor édes anyja, aki háztartását vezette, kétségbeesve kereste eltűnt fiát, a városi hatóság előtt gyanús lett a hosszú ideig tartó igazolatlan távollét. A wertheim szekrény kulcsát Csentericz magával vitte; a polgármester tehát a zalaegerszegi állampénztárban őrzött másodpéldányt kikérte s felnyitatta a pénzszekrényt. Megállapították, hogy abból nagyobb összegű hivatalos pénz hiányzik. A hiányt ma csak megközelítőleg lehetett megállapítani, 2—3000 korona körül foroghat.

Csentericz édes anyját és két kis fiát minden támasz nélkül hagyta, úgy hogy a városnak kellett legelőtöbb szükségleteik fedezésére segílyt adni.

A rendőrkapitány még csak másfél éve volt Zalaegerszegen. Meglehetősen zajos életet folytatott, s dacára annak, hogy fizetését többrendbeli letiltás terhelte, bőven költött. Ez azonban nem volt feltűnő, mert tudták, hogy rövid idő alatt a zalaegerszegi pénztáratknél több ezer korona értékű váltót számítottatott le s a város ellenőrzése alatt álló pénzek minden hónapban megvizsgáltattak. A kihágási bírságpénzek azonban a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség ellenőrzése alatt állanak, ez pedig csak évenként egyszer tartozik rovancsolni. Hogy ezekből a pénzekből mi hiányzik, még nem tudják.

Többen azt hiszik, hogy Csentericz tényleg pénzhamisítók után nyomoz s a rendelkezése alatt állott pénzt a költségek fedezésére magával vitte. Várják, hogy visszatér s tisztázza magát.

A Keszthelyvidéki Gazdakör december 31-én tartotta Bogyay Máté gazdaköri elnök elnöklésével közgyűlést, amelyen a gazdakör titkárává Fáber Sándor keszthelyi gazdasági tanintézeti tanárt választották meg. Farkas Sebestyén gazdasági tanintézeti főkéntésznek, aki az üresedésben volt titkári állást ideiglenesen töltötte be, a közgyűlés köszönetét fejezte ki. — Az 1904. évi számadás megvizsgálatván, az helyesnek találtatott s a közgyűlés Sparxam Pál gazdaköri pénztárosnak a felmentvényt megadta.

A zalaegerszegi karácsonyfa egyet hangversenyét elhalasztották január hó 21-ikére. Amint már megirtuk, a „Babatündér“ című baletet adják elő, amelyet Mayersberg Frida tanít be. A próbák már hetek óta folynak s készülnek a pazarul fényes jelmezek, de ezek csillogása elvész abban a tündéri látványban, amelyet a

szereplő hölgyek szépsége nyújt. Annyi ifjú szépséget, bájos szép leányt toborzott össze a Karácsonyfa egyesület választmánya, hogy az előadás igazi szép tündérmese lesz. — Miután előreláthatólag a közönség nagy része az esti hangversenyen nem tud helyet kapni, a „Babátündér” 22-én, vasárnap, délután megismétlik.

Városi képviselők választása Tapolcan. A községi képviselőválasztáson a hat éves cyculus lejártával képviselőkké megválasztottak: Aranyodi János, Bárka Lőrinc, Bóday Lajos, Dér Antal, Fekete Ferenc, dr. Kovács Vilmos, Pirity József, Szigethy Ödön, Kéry Elek.

Iskola bezárás. Nagykanizsán — tekintettel a fellépett gyermekbetegségekre — az összes elemi, polgári fiú- és leányiskolákat, valamint az iparos tanonciskolát f. hó 21-ig bezárták, illetve a karácsonyi szünet címén adott iskolai szünetet meghosszabbították.

Tanítók és a politika. A képviselőválasztások ideje a nagyhangú ígéretek kora. Jól esik a szavazóknak, ha a jelölt urak ígérnek, minél többet ígérnek. Igyekeznek is sok szép ígérethez jutni azok, akiknek az államtól valami követelni valójuk van. Ugy látszik, az a vasvármegyei tanítókból álló bizottság is, amely a magyar tanítókhöz felhívást intézett a választásoknál követendő magatartást végezt, ígértetni akar a tanítóság részére egy kis méltányosabb elbánást. Nem nehéz megjósolni, hogy rengeteg ígérést fognak kapni; szép szavakból rakott aranyhegyek fognak tornyosulni a szerény tanítók háza előtt. De hogy lesz e az ígérétekből egy morzsányi valóság, azt megmondani már bajos. Mert hogy képviselőválasztások idején annyi vasut épül, annyi adószállítás esik meg, annyi gyönyörű frázis hangzik el és mindezekből akkora semmi lesz, hogy a szorongatott jelölt urak szép ígéreteire sokat építeni nem szabad. — A vasvármegyei tanítókból álló bizottság felhívásában elpanaszolja azt a keserves helyzetet, amelyben a szegény tanító az élettől küzködik; az özvegyek és árvák nyomorúságát. Kéri az összes tanítókat, hogy a választások alkalmával elsősorban a kenyérgéret tartásuk szem előtt, mert a tanítóságnak kenyér kell, nem politika. Legyen a tanítók jelöltje — pártra való tekintet nélkül — az, aki a tanítók ügyét magáévá teszi s megígéri, hogy a tanítók országos bizottságának memorandumát teljes erejével támogatja. Ne legyen a tanító egyik politikai pártján sem kortese, hanem a tanítóság apostola. Itt az ideje, hogy a tanítók bebizonyíthassák, hogy 30 ezer művelt embernek van annyi befolyása a népre, hogy afelett napirendre térni nem lehet. — Így beszél a tanítók felhívása és ez legalább világos beszéd. Most már tudja minden jelölt, mit kell — ígérnie.

Műkedvelő előadás Zalaszentgróton. A zalaszentgróti önkéntes tűzoltó testület karácsonyi másodnapján a Korona szálloda összes termeiben sikerült műkedvelői színi előadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Ezen alkalommal felülfizettek: Malatinszky Lajos, Lukács Gábor 10—10 K, Brenner Ernő, Varga Károly 5—5 K, Berényi Jenő, Kober János 4—4 K, Viasz József, Köblin János 2.40—2.40 K, Paál Viktor, Bereczk Gyula, Scholtz Károly, Nagy Kálmán 2—2 K, Politzer Jenő 1 K 60 f, dr. Erdős Adolf 1 K 40 f, Vörös Antal, Langh Lajos 1.20—1.20 K, Kovács György, Pintér Lujza, Bárdos Ferenc 1—1 K, Kurcz József, Tóth Károly 80—80 f, Bita Irén 60 f, Pollák Ferenc, Korein Jenő, Morgenstern Feri, Koger N., Karg István 40—40 f, Magasházy Jenő, Kovács Zsiga, Willner Benedek, Bonyhád Pál, Hermann János, Benkő Lajos, Weltner Jakab, Mittermay József, Glazer Gyula, Göcze Károly, Keszei György 20—20 f. Fogadják a nemes szívű adakozók ezen az uton is a parancsnokság legmélyebb köszönetét.

Acetylen világítást rendeztek be a koresolya-egyesület jépaláján, hogy az ezen sportot kedvelőknek az esti órákban is lehetővé tegyék a koresolyázást.

A szegényügy rendezése Nagykanizsán. Uj évvel Nagykanizsán is megszűnik a szegények koldulása. A város ugyanis rendezte a szegényügyet s az 1905-ik évre a szegények segélyezése címén 19.000 koronát vett fel a költségvetésébe. Minden esetre helyes intézkedés, mert vele megmentik a lakosságot a kéregetők zaklatásától.

Betöréses lopás. Koszteliez Miksa helybeli kereskedőnek a Széchenyi-téren levő vegyes-

kereskedésébe a minap éjjel ismeretlen tettes az egyik ablak rácszatán át behatolt s ott a pénzes fiókban összeszedett mintegy 5—6 koronányi aprópénzt, az üzletben egy kis sajtot, néhány dohányzacskót, egy üveg konyakot, azt zsebre-vágta s ugyanazon az uton kimászott. A helyszínén hagyott egy nagy fejszét. A rendőrség megindította a nyomozást, eddig azonban sikertelenül.

Megfagyott. Weisz Adolf nagykanizsai elmebajos örültségi rohamában f. hó 2-án lakásáról megszökött és a dermesztő hidegben Nagyréce felé vette útját, azonban az ut fáradalmától kimerülve leült és megfagyott.

Nagy halfogások. A Balatoni halászati társaság jelentése szerint a múlt évi halászat szép eredménnyel járt, ami az okszerű haltenyésztésnek tulajdonítható. A legtöbb halat Fonyód és Badaacsony között fogták, ahol megtörtént, hogy egy napi fogás meghaladta a 400 métermázsát; 100—200 mázsás fogások pedig nem tartoztak a ritkaságok közé. A Balaton végpontjain a kedvezőtlen időjárás miatt nem voltak nagy halfogások.

A jég. A koresolyasport híveinek nem sok a szerencsésük. Novemberben elkezdődött a hideg, de hamarosan kerekedett egy déli szél s felolvastotta a jeget. Az öreg Szilveszter végre meghozta a hideget s a koresolyák használatba vétettek. Az idő azonban újra gyengégre változott s úgy látszik vége lesz a jégspornak. — A jégvermeket azonban jobbra megtöltötték. A múlt héten nagy mennyiségű jeget szállítottak fedél alá.

Nagy tűz Drávacsányban. Uj év napján déli 12 órakor tűzi lárma riasztotta fel Drávacsány község nyugodt lakosságát. Nagy volt a rémület, mert iszonyu vihar dühöngött. Korpár Mihály drávacsányi lakos pajtája gyulladt ki s az óriási viharban hihetetlen gyorsasággal terjedt a tűz. Oltásról szó sem lehetett s rövid idő alatt a szél útjában egész a falu határáig minden lángokban állott. 12 gazda és a községi jegyző szenvedtek a tüztől különböző nagyságu károkat, a mi annál jobban sújtja a károsultakat, mivel biztosítva ügyszólván semmi sem volt. Az összes kár értéke megközelíti a 24000 koronát. Korpár Mihálynak, kinél a tűz keletkezett, a pajtán kívül leégett a lakóháza, a melléképületekkel, 350 korona értékű takarmány, gazdasági eszközök, egy darab szarvasmarha s több apró jószág. A kár 1853 kor. s biztosítva csak az épületek voltak 400 koronára. Márczius Györgynél leégett a lakóház teteje, sertés ól, 50 mérő kukorica, kukorica góré s takarmány. A kár 560 korona; biztosítva semmi sem volt. Stetel Vidának a lakóháza teteje, melléképületek, 100 kor. értékű takarmány, kukorica góré. A kár 1254 korona, biztosítva semmi sem volt. Ladies Pálné kára melléképületekben, takarmányban, kukoricában, sertés ól 1022 kor. Csak az épületek voltak biztosítva 600 koronára. Zsuidaries Mátyásnak elégett 3 melléképülete, 1400 kor. ért. takarmánya, 300 kor. ért. gazdasági eszköze 400 kor. értékben, butorzat, szekér, élelmiszer stb. 316 kor. értékben. Csak az épületek voltak biztosítva 600 koronára. Gásparies Vince kára 90 korona, Oreski Mihálynak elégett 4 melléképülete 1440 korona ért., 1120 kor. ért. takarmány, 4 kukorica góré 310 kor., kukorica 120 korona áru és 64 kor. ért. gazdasági eszköz. Biztosítva semmi sem volt. Novák Imrénének leégett a lakóháza, melléképülete, takarmánya, kukorica góré a benne levő kukoricával összesen 1299 kor. értékben. Biztosítva nem volt. Gasparlin József kára 240 korona, Gasparlin János 4500 korona kárt szenvedett. Biztosítva csak az épületek voltak 2200 koronára. Gasparlin Sztaniszlávnak 4206 korona értéke lett a tűz martaléka. Biztosítva csak a lakó épület volt 700 koronára. Drávacsány község kára 1400 kor. Ungar Adolf jegyzőnek elégett 600 korona értékű takarmánya. Mindezen óriási károknak közvetett oka egy alma. Ugyanis Korpár Mihálynak 10 éves Ferenc nevű fia uj év napján egy almát lopott az anyjától, miért az anya a gyermeket hátra ütötte, mikor az kiszaladt a pajtába és nem mert vissza menni a szobába. Hideg volt és a pajtában gyufát gyújtott s ennél akarta a kezét melegíteni. A gyufa a kezét megégette, mire a gyermek a gyufát a széna közé dobta. A takarmány azonnal tüzet fogott, a többi pedig a szél elvégezte.

Gyilkosság a szőlőben. Meleg István tornácsi földmivest Szilveszter éjjelén a homokkomáromi hegyben, ahová nem valami becsületes szándék hegyőrök között kereste, mert köztudomású volt, hogy Meleg a hegyőrökkel nem állt valami nagyon barátságos lábon. Értesülésünk szerint a gyilkosságot tényleg egyik hegyőr, Hári János követte el, de még nem derítették ki, hogy mi vitte erre a végzetes lövésre.

A tél. Szilveszter napján köszöntött be igazán a tél. Délután 3 óra körül havazni kezdett, az északi szél mindinkább erősödött s öt és hat óra között már valóságos orkánna fajult. Dermesztő hideg lett. Csonttá fagyott a föld s a szibériai szél keresztül fujt a legjobb bundán is. A hőmérő —14^o-ra szállt le. A hideg négy napig tartott. Mikor a szél megállt, enyhébbre változott az idő; pénteken pedig már felengedett a jég fagya. — Meteor jóslása szerint vasárnap hidegebbre fordul, amely eltart a hó közepéig; január vége pedig enyhe és csapadékos lesz.

Követet választottak. Kondákor István bekötött fejjel állított be a községi bírósághoz. Panasztevés végett jött, mert Turós Nagy János betűtötte a fejét, amiben segédkezett neki Mesterics András is. A dolog úgy esett — beszélte a betörtött fejű ember — hogy hetivásárra voltunk, ahol szerencsésen el is adtuk a portékánkat. Betértünk egy ital borra. Egy kis lány ujságot árult; vettünk hát tőle egyet. Később jött egy öreg asszony, attól is vettünk. Én, tetszik tudni, néppárti vagyok, Turós Nagy János balpárti, Mesterics András meg miniszterpárti. Az ujság azt írta, hogy választás lesz, hát mi elkezdtünk követet választani. Egypár pohárral bennem volt, hangosabb lett a szó, azután azt találtam mondani, hogy a balpártok is csak eladják a hazát. Akkor Turós Nagy János fejbe ütött. Láttam, hogy mérges, nem akartam jobban felbőszíteni. Azt mondtam, hogy a minisztereket gondoltam. Erre meg Mesterics ütött fejbe. — Tekintettel arra, hogy a panaszosnak csak egy kis bőrfolytonossági hiány támadt a fején, a bíróság a tanácsot adta a követválasztás első áldozatának, hogy ne is menjen tovább a panaszával s csak akkor válasszon követet, ha itt lesz az ideje.

Boldog új évet. Uj esztendő napján seregestől jönnek az emberek boldog új esztendőt kívánni. Egy kis borralvaló az ára a jó kívánságnak, amelyet megtagadni nem illik. Két cigányasszony is felkerekedett ujesztendő reggelén, nyakukba akasztották az iszákot és mentek köszönteni. A természetes iszákok megteltek, de nem csak borralvalóval. Volt abban egész feltisztogatott tyuk, fél kenyér, sőt kanál, villa és tányér is. Alig hihető, hogy a jó kívánsatokért ilyesmit osztogatnának, de a hölgyek mereven ragaszkodnak ahhoz, hogy ez mind csupa ajándék.

Halálos esés. Hergovits Ferenc 59 éves nagykanizsai vasuti hordár f. hó 4-án Csengery-uti lakása laposán megesuzott, elesett és szörnyet halt.

Leszállítják a boritaladót — beszélnek kormánykörökben. Csak a zavaros politikai viszonyok szándékát várják, hogy ezt a fontos közgazdasági intézkedést életbeléptessék. Szőlősgazdáinkra nagy horderejű kérdés ez s ha tényleg megvalósul, a bortermelést jóval előbbre viszi.

Vívó tanfolyam. Fodor Károly fővárosi vívómester, akinek vívóterme Budapesten általában ismert, Zalaegerszegen két, esetleg három hónapra terjedő tanfolyamot nyitna, abban az esetben, ha kellő számú résztvevő jelentkezne. Fodor Károlynak reklámot csinálni nem szükséges. Aki a vívó sportot üzte, az ismeri a jeles mester nevét. Igaz, hogy a tanfolyamot nem személyesen vezetné, hanem egyik elsőrangú művezetőjét küldené hozzá, de ő maga kéthetenként ellenőrizné a haladást. Kérjük azokat, akik a tanfolyamon részt venni óhajtanak, tudassák ezt egy levelező-lapon a szerkesztőséggel.

Tűz Nagykanizsán. Uj év napján délután 2 órakor az a rémes hír terjedt el Nagykanizsán, hogy a Délzalai Takarékpénztár tulajdonát képező ugynevezett Bazár épület ég. A veszély azonban jóval kisebb volt a híreél, mert a Bazár épület sértetlen maradt és csupán az annak főutcai részén levő Frank Vilmos-féle ruha-kereskedésben gyúltak meg a felhalmozott ruhaneműk és a tűz a boltban kívül nem is terjedhetett. A tűzoltók munkáját megnehezítette az

a körülmény, hogy nem tudták megállapítani, hol van a tűz gyökere, mert a felhalmozott ruhák közt a láng nem tört elő s a tűz inkább összepörkölte, mint elégette a boltban és raktárban összehalmozott sok ruhát; miért is darabonként kellett összeszedni a nagy raktárt, mindegyik ruhadarabot külön kivinni az épületből és átkutatni, nincs-e benne szikra. Sokáig, este hét óráig tartott, míg így az üzletet teljesen kiüresíthették és a tüzet elolthatták. A tűz körülbelül 25—30.300 K kárt okozott, mely azonban biztosítva volt. A tűz keletkezésének okát még nem állapították meg, azonban sejtik, hogy a villanyvezeték rövid zárlata okozta a tüzet.

Eljegyzés. Loparics R. József drávaszentmihályi áll. elemi iskolai tanító eljegyezte Csemez Jolánka kisasszonyt Győrszentmártonból.

Az új utcanevelő táblákat már kifüggesztették. Ezzel a végrehajtás stádiumába lépett a képviselő-testületnek még 1903. évben hozott azon határozata, mellyel városunk egyes utcáit régi jeleseinél nevével nevezte el. Így a Csácsi-utca Berzsenyi-, Telek-utca Tüttösi-, Körmeny-utca Rákóczy-, Újváros-utca Csányi-, Uri-utca Eötvös-, Kereszt-utca Petőfi-, Mező-utca Kisfaludy-, Kaszaházi-utca Batthyányi-, Rét-utca Urményi-, Templomajka-utca Kölesy-, Fürdő-utca Munkácsy-, Pap-utca Biró Márton, Zöld-utca Tompa-, Rózsa-utca Madách- és Major-utca Arany János-utca nevet nyertek.

Mének kiosztása. Az állami méntelepen elhelyezett ménnek az egyes fedezett állomások részére a folyó hóban fognak szétosztani; és pedig a hozzájuk legközelebb fekvő Paliban január hó 21-én és Nagyatádon január hó 31-én.

Korosmai verekedés. A karácsonyi ünnepekre a katonák közül is sokat szoktak haza ereszteni. Így ünnepelni ment haza a felsőmuraiközi Hétház községbe Vinkó János tényleges szolgálatban levő köztisztviselő is. Karácsony másnapján este azután az ünnepek betetőzéseül Petrevári István VI. hegykerületi koresmáros koresmájában mutatott, mikor is Belovics Ferenc és Skrobar Mihály stridói lakosok kötekedni kezdtek vele, a ménnek vége esinon verekedés lett. A katona kivette oldalgyereket s eleinte azzal, később pedig székekkel, üvegekkel s poharakkal hadakoztak, a miben aztán később az egész koresma népe részt vett. Kisebb nagyobb sebesülést 12-en szenvedtek a koresmai hárban.

A Horgony-Pain-Expeller (Richter-féle Liniment Caps. comp.) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 35 éve mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszna stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésként az influenza ellen is. Üvegekben á 80 fillér, 1 K, 00 f és 2 K, a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan Richter-féle Horgony-Pain-Expellert, vagy Horgony-Linimentet kérni, valamint a »Horgony« védjegyre és Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Megfagyott gyermek. A drávasányi nagy tűznek, ha nem is közvetlenül, de közvetve ember élet is esett áldozatul. Ugyanis Dolár Márton drávasányi 6 éves gyermek, mikor Korpár Mihálynál a tűz kiüthet s látta a tűz gyors tova-terjedését, annyira megijedt, hogy elfutott a községből Drávamogyoród felé s estére sem tért vissza. Másnap, 2-án reggel Drávamogyoród mellett a mezőn megfagyva találták a szegény gyermeket.

Múlt december havában levágott állatok. Múlt december hóban a helybeli közbiztonság érdekében levágtak 34 darab nagy szarvasmarhát, 40 darab tejfogut, 62 darab borjút, 16 darab birkát, összesen tehát 152 darabot.

Egészséges gyermekek. Korunk higiéniaja oda irányul, hogy beható és általános felvilágosításokkal a gyermekek egészséges fejlődését gátló, elhibázott táplálkozási módot kiküszöbölje. Ennek a törekvésnek eredményeképpen ma már nagyrészt semmiféle szesz tartalmú italt, mint bor, sör stb., nem adnak a gyermekeknek. Mégis kevés figyelem fordítatik arra, hogy a tea, valamint a koffeint, tehát mérget tartalmazó bakbávé ép oly ártalmas ifjúságunknak, mint a szesz ital.

Utóbbi időben egy híres orvos és tudós ismételtén úgy nyilatkozott, hogy 14 éven aluli gyermekeknek egyáltalán nem volna szabad bakbávé adni. Ehhez a kijelentéshez előkelő hygienikusok szigorú óvásainak egész sora csatlakozik, utalással arra, hogy már egy évtized óta olyan maláta kávé állítanak elő, mely ízével és zamattal az idegizgató bakbávé teljesen pótolja, s melynek jótévő egészséges hatását nem lehet eléggé megbecsülni. Aki nem tudja magát elhátározni arra, hogy a család felnőtt tagjai számára ezt a Kathreiner cég által előállított maláta kávé bakbávé hozzáadás nélkül használja, az ne sajnálja a fáradságot, legalább gyermekeinek azt tisztán és erősen készítve adni. Itt említjük fel, hogy sok évi tapasztalat szerint a Kathreiner féle Kneipp maláta kávé gyermekeknek a legzsengőbb korban is, a mikor a tiszta tejtől undorodnak, igen egészséges hatása, s hogy azok azt, kellemes íze miatt, mindig nagyon szívesen isszák. Az eredmény még sohasem maradt el. A fejlődés korszakában a vérszegénység, sápkór, éjjeli izgatottság, gyöngeség és nyomorúságos nívés igen hatásosan leküzdhető, az annyira szükséges tejjel kapcsolatban, Kathreiner féle Kneipp maláta kávé által, mert ez könnyen emészthető, tápdús és vérképző. De csak valódi Kathreiner féle Kneipp maláta kávé birja azokat az izelőnyöket és azt a kellemes zamatot, mely őt oly előnyösen kitünteti. A bevásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a »Kathreiner« nevet, kerjük az eredeti csomagokat Kneipp páter arcképével és ne fogadjunk el nyitva mérlegelt silány piritott gyártmányokat, vagy másképen csomagolt értéktelen utáztatokat.

Uj folyóirat. Január elsejével Dr. Dolencz József budapesti ügyvéd és hírlapíró szerkesztésében »Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár« címen valóban hézagpótló folyóirat indul meg, melynek most kaptak kézhez első mutatószámát. A folyóiratnak kettős célja van. Az egyik, hogy egy eleven döntvénytár-gyűjtemény legyen, melyben azon frissiben jelennek meg a közigazgatási felsőbb hatóságok elvi jelentőségű határozatai. Erre azért van szükségünk, mert eddig az elvi határozatok többnyire rövidítve, rendszertelenül és elszórva jelentek meg az egyes szaklapokban, a hol azokat megtalálni is vesződséges. Mikor pedig az elvi határozatok könyv alakban, összegyűjtve megjelennek, legtöbb határozat túlhaladott álláspontot képvisel. Ez a folyóirat, mely minden hó 1-én és 15-én jelenik meg, lehetővé teszi, hogy a közigazgatási ügyek elintézésénél utmutatásul szolgáló felsőbb bírósági határozat azonnal közöltesse s az évi huszonegy füzetben valóságok tárháza szaporodik fel a közigazgatási gyakorlatnak. A folyóirat könyvtári részében pedig aktuális értékű monografiák látnak napvilágot. Ebben a »Közigazgatási Könyvtár«-ban azután évek során kerestük a vármegyei, községi és pénzügyi közigazgatási jog összes ágazatai önálló monografiákban lesznek feldolgozva. Mindjárt az első füzetből látható a folyóirat életrevalósága, mely a Beközönlő után pályázatot hirdet két megírandó kézi könyvre és pedig a városi és a községi rendőrség, valamint a járási számvérvőségek részére. Mind a kettőre égető szükség van. A pályaművet március 1-ig kell benyújtani. A könyvtári részt a szerkesztőnek, Dr. Dolencz Józsefnek, épen egy aktuális ügyről írt »Az új anyakönyvi törvény« című könyve nyitja meg, melyben a szerző a legújabb törvény alapján ismerteti azokat a szervezeti és szerkezeti változásokat, melyek az új törvény életbe léptetésével az anyakönyvvezetésben előállanak. Ugyancsak ebben a könyvtári részben kezdődik Dr. Papp Antal pénzügyminiszteri titkárnak »Az italmérők könyve« című kézi könyve, mely a vendéglői ipar gyakorlásának összes kérdéseit felöleli. Ez a könyv úgy a vendéglősöknek és italmérőknek, mint a közigazgatási hatóságoknak nélkülözhetetlen segédkönyvük lesz, mert ebből minden felmerülő kérdésre kiolvashatják a pontos és megbízható feleletet. A »Közigazgatási Döntvénytár«-i részben a füzet a pénzügyi, földművelésügyi, vallás- és közoktatásügyi, kereskedelemügyi miniszternek és a közigazgatási bíróságnak nagyon érdekes elvi jelentőségű határozatait közli, számszerint 21-et. A határozatoknál fel van tüntetve, hogy a törvénynek mely szakaszait világítják meg és fel vannak sorolva a hasonló vagy ellenkező határozatok. A folyóirat, mely egész évben 90—95 nyomtatott ívet fog kitenni, valóban mesés olosó. Egész évre 12 korona, egy óra 1 korona. Az előfizetési díjakat legelőszőrűbb postai utalványon Dr. Dolencz József ügyvéd, szerkesztő és kiadó címére: Budapest, VIII. József-körút 74. sz. a. II. em. 11. ajtó elküldeni. A ki egy óra előfizet, az megkapja az egész munkát, melynek közlése abban a hónapban megkezdődött. A folyóirat tervezete szerint ebben az évben 10—12 önálló kézi könyvet és 35 ívre terjedő döntvénygyűjteményt adnak ki.

Közigazgatás.

Tőzsdetorgalom és pincepiac. Az elmúlt héten nagyon esendes mederben folyt a tőzsdetorgalom és a politikai viszonyok miatti nyugtalanság is nagy mértékben csökkentette az üzletkedvet. A magyar belpolitikai viszonyokon kívül — melyek már huzamosabb idő óta bénítólag hatnak a tőzsdetorgalom fejlődésére — a legutóbbi napok-

ban Körber osztrák miniszterelnök lemondásának híre is szolgáltatott okot a tőzsde tartózkodó viselkedésére, másrészt azonban kedvező mozzanatként hatott, hogy a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződésre vonatkozó és november havában félbeszakított tárgyalások újra felvették és — mint hírlik — kedvező eredményre kilátást nyujtanak.

Ez utóbbi körülménynek köszönhető, hogy a tőzsde a karácsonyt követő napokon valamivel kedvezőbb irányzatú volt. A forgalomba került értékpapírok közül a Rimamurányi vasmű részvények, továbbá a magyar jelzáloghitelbank, a fiúmei hitelbank részvényei és az Adria magyar tengerhajózási részvények részesültek áremelkedésben, azonkívül pedig a budapesti közúti vaspálya és a magyar cukoripar részvényei iránt mutatkozott némi érdeklődés. — A befektetési értékek piaca a lefolyt héten el volt hanyagolva, de valószínű, hogy a járadékok és záloglevelek iránti kereslet meg fog élni. Sorsjegyek iránt állandó az érdeklődés és pedig, a kisebb sorsjegyek közül, az Erzsébet szanatórium sorsjegyek és a Bazilika sorsjegyek, a nagyobbak közül pedig az 1860-as államsorsjegyek, továbbá a magyar jelzálog hitelbank 3%-os és 4%-os sorsjegyei részesültek fokozott figyelemben.

A pénzpiac az évzárlat, mely rendszeren nagyobb feszültséget szokott előidézni, nem igen volt érezhető a lefolyt héten, amennyiben a kamatlábak alig szenvedtek változást.

Kedvezően befolyásolta a pénzpiac helyzetét azon tény is, hogy a német birodalmi bank elnöke a német bankkamatlábnak a közel jövőben való leszállítását valószínűnek jelezte.

A magyar országos központi takarékpénztár december hó 27-én tartott közgyűlésén elhatározta alaptőkéjének felemelését és a kibocsátandó 3500 darab új részvényt 1400 koronányi árban engedti át régi részvényeseinek oly módon, hogy minden 4 darab régi részvény alapján 1 darab új részvényre gyakorolható az elővételi jog.

A Pesti magyar kereskedelmi bank december hó 28-án tartott közgyűlésén szintén elhatározta alaptőkéjének 5.000.000 koronával való felemelését és a kibocsátandó 5000 darab új részvényre a régi részvényeseknek elővételi jogot ad oly módon, hogy 6 darab régi részvény alapján egy új részvény vehető át 2400 koronányi árfolyamon. Az elővételi jog január 2-től kezdve január 15-ig gyakorolható.

Vetőmagvak. (Marthner Ötön tudósítása.) A piac szilárd helyzete a lefolyt héten nem változott s a nagyobb uradalmak főleg vöröshere, lucerna és búkkönyvmag iránt érdeklődtek. Vöröshere (lóhermag). A kínálat jóval kisebb volt, mint a múlt héten. A vevőközönség immár kénytelen volt magasabb árakat fizetni, annál is inkább, mert a kereskedők, kik eddig szükségletüket nem fedezték, most belátják, hogy az idő előrehaladottságánál fogva a bevásárlással várni tovább nem lehet. A szilárd irányra nagy befolyással voltak azon hírek, amelyek megcáfolták a nagy szárazságban rendkívül sokat szenvedett herevetések javulását. Jogosult tehát azon vélemény, hogy 1905-ben a jelenleginél magasabb árak várhatók. Lucernamag. Az irány ismét szilárdabb, mert Franciországból áremelkedést jelentenek, sőt az a vélemény, hogy februárban ismét a szeptemberi árjegyzések lesznek érvényben. Takarmány répmagvak. A múlt eddig beérkezett rendelések után ítélve, a forgalom ezidén legalább is oly nagy lesz, mint tavaly volt. Az árak nem változtak. Búkkönyvmag. A jelenlegi magas árjegyzések következtében úgy Orosz mint Bolgárországból is érkeznek ajánlatok, melyek közül az előbbieket megfelelők ugyan, míg az utóbbiakat — a mag csekély csiraképpessége miatt — nem vették tekintetbe. Baltacim, nyulzapaka, fehérhere és muhar változatlan.

Jegyzések nyersáruért 50 kg-ként Budapesten: Lóhere 86—95 K, lucerna 50—52 K, búkkönyv 9½—11 K, baltacim 16—17 K.

Piaci árak a legutolsó hetének átlaga 50 kilogrammonként.

	Kor-tól	Sor-ig
búza	minőség szerint	9.70 —
rozsa	»	7.30 —
árpa	»	7.20 —
zab	»	6.60 —
tengeri	»	7.60 —
burgonya	»	— —

Báli selymek 60 krajeártól kezdve meterje, legujabb ujdonságok bérmentve és már megvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. Henneberg selyemgyára Zürich.

Nyilt-tér.*)



Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle

Kneipp-malata kávé

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kérjük a »KATHREINER« névvel.

Ung. Ib. 1905.

Egy elismerő levél.

Wilhelm Ferenc gyógyszerésznek, cs. és kir. udv. szállító Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.

Mittersill.

Értesítem önt, hogy az ön Wilhelm-féle antiarthritikus antirheumatikus vértisztító-teája hét személyen, akik eszsbajosok voltak, segített úgy, hogy most mind egészségesek: egy személy, ezt meg kell jegyezni, már egy egész éve ágyban feküdt és az én tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az én feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házban ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. Ennek a teának minden házban és minden családban ott kell lenni.

Tisztelettel
Krüll György.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerházakban és drogueriákban.

1 csomag 2 K és a raktárból egy posta küldemény 15 csomag 24 K bérmentve az Osztrák Magyar Monarchia posta állomásaira.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány szükségletét nem fedezi



Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telep

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Köhögésben

szennedők

használgák a kitünő jóságú és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrusban és elnyájkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő” van. Kapható Zalaegerszegen Schmidt Győző cukrásznál.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában

— Zalaegerszegen. —

Görcs csillapító
széihajtó

**Hódony-
csöppök**

étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszer.

— Egy üveg ára 1 K. —

Két üvegnél kevesebb (2 K 50 fillér utánvét) mellett postán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

7298/tk 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolezai kir. Járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Halák József* és *Borbély Andrásnak* — *Keller Pálné* született *Anczenberger Alojzia* elleni 197 K 20 f s járuléki iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolezai kir. járásbiróság területén levő a tapolei 287. sz. tjkvben A + 312. hrsz. a. felvett Keller Pálné szül. Anczenberger Alojzia nevében álló ház 244. sz. a. udvar és kerttel a C. 4. alatti haszonélvezeti szolgalmi jog feltétlen fenntartásával 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s hogy a megjelölt ingatlan az 1905. évi február hó 8 napjának d. e. 10 órakor alulirt tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a birói kiküldöttnek kezébe lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges leté-

telt hitelt érdemlőleg igazolni. Az árverési feltetelek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Tapoleza község-házánál betekintheők.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság. Tapoleza, 1904. december hó 30-án.

Dr Ruff kir. albiró.

Irnök,

aki az ügyvédi irodai teendőiben jártassággal bír és szép írása van, ügyvédi irodában alkalmazást nyerhet. Fizetés használhatóság szerint.

Tudakozódhatni e lap kiadóhivatalában.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**



SOSBOR SZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Minden szőlőbirtokosnak elengedhetetlen olvasmány a

„Borászati Lapok”

nemcsak Magyarország, de egész Európa leggazdagabb tartalma és legolcsóbb szőlészeti és borászati szaklapja.

Minden szakkérdésre kimerítő választ ad.
Minden szőlészeti és borászati ujdonságra felhívja a figyelmet.

Az ország minden részéből közöl borsforgalmi tudósításokat.

Kitartással küzd a szőlőművelők anyagi érdekeiért.

Évenként díszes műmellékletet ad.

A „Borászati Lapok”-ból, mely a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének hivatalos közlönye, minden érdeklődőnek 3 héten át küld díjmentesen mutatványszámot annak kiadóhivatala. (Budapest, IX. Üllői ut 25).

A lap előfizetési ára évenként 10 korona, félévenként 5 korona, negyedévenként 1:50 korona.

Tessék néhány példányt küldetni.

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldésl raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!



Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Dr Klein Lajos, Sümege: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárakban.

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINCSESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés, Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomása arcképpel.

évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelennek meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik.

Bevezetések szerzői: *Ábrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zoltán, Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszti Gy., Hegedűs L., Hevesi S., Ignóty J., Junius (Zalahi K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négyesy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedűs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogosított reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Eder Gy., Feszty A., Garay A., Gergely L., Háró Gy., Hegedűs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovicsky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrády A., Olgyai F., Réthi L., Stein J., Székely B., Szilágyi L., Telegdy L., Tull O., Udvary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégy kötete már megjelent.

I-II. kötete: **Petőfi S.** összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z., Neogrády A., Telegdy L. és Tull Ö.* képeivel.

III-IV. kötete: **Kisfaludy S.** összes költeményei. Bevezette: *Junius.* Neogrády Antal, Réthi Lajos, Telegdy László és Tull Ödön képeivel.

V. kötete: **Shakspeare Remekai I.** *Coriolanus, Othello, Romeo és Julia.* Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. kötete: **Molière Remekai I.** *A fősvény, Dandin Gy.* A kényeskedők. Botcsinálta doktor. Bevezette: *Haraszti Gyula.* Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. kötete: **Tóth K. válog. költeményei.** Bevezette: *Endrődi S., Neogrády A., Telegdy L. és Tull Ö.* képeivel.

VIII. kötete: **Berzsenyi Dániel munkái.** Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József.* Bevezette: *Váczy János.* Gergely Imre, Mihálik D., Szilágyi L., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

IX. kötete: **Madách I. válog. munkái.** Bevezette *Palágyi Menyhért.* Zichy Mikály illusztrációival.

X. kötete: **Kossuth L. válog. munkái.** Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arcképekkel.

XI. kötete: **Homeros Illiasza.** Fordította és bevezette *Kemenes (Kempf) József.* Pröller világhírű illusztrációival.

XII. kötete: **Schiller költeményei.** Fordította és bevezette *Dóczy Lajos.* Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. kötete: **Tóth Ede munkái.** Bevezette *Garay Ákos* festőművész képeivel.

XIV. kötete: **Kisfaludy K. munkái I.** Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József.* Eder Gyula, Hegedűs László, Neogrády Antal, Stein János, Szilágyi Lajos és Tull Ö. képeivel.

egyes kötetei külön-külön is kaphatók 6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégy kötete 3968 oldal (873 iv) és 255 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vaskos kötet. Ára diszkötésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.

Burgonya, esetleg romlott gabona

szeszgyár részére

bármely mennyiségben **kerestetik.**

A burgonya lehet apróbb, vagy brantos. — Ajánlatokat **minta** beküldésével kérek.

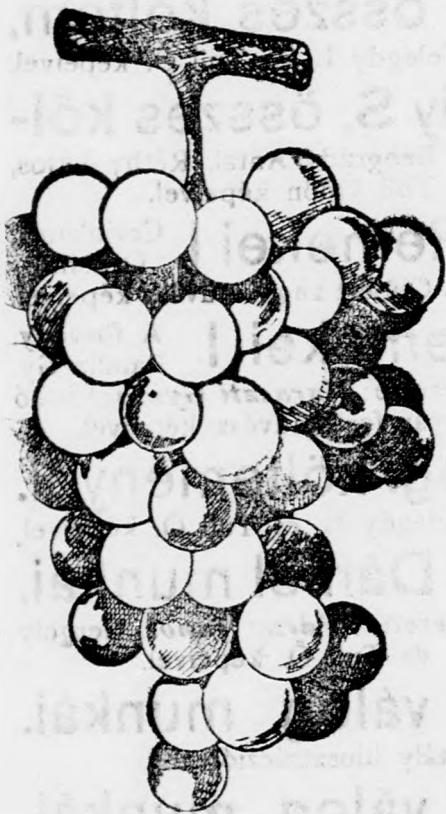
ZATHUREGZKY MÁRTON

Zsigmondháza, — u. p. Túrje.

Egy kis
fáradtság mellett
mindenki kereshet
6—50 koronát
egy nagyon egyszerű, becsületos
mellékfoglalkozással.
Reflektálók küldjék címüket
1164. szám alatt, an die
— Annoncen-Abteilung —
K O M E T, Mannheim.

Milleniumtelep Nagyösz.

Legolcsóbb árak!



Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Védjegy: „Horgony”, ←
A Liniment. Capsici comp.

a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényre, csúszlók és meghúléskor, bedörzsöléséskor, használva.
Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt be-
vásárlásakor óvatossággal legyünk és csak olyan áruvet
fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a
Richter cégjegyzékével ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor.
és ügyelővén minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”, Prágában,
Ella-beharranc 5. neu. Mindennapi ártékű.



Szálloda átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek, valamint a t. kereskedelmi utazó uraknak szives tudomására adni, hogy Zalaegerszegen az

„Arany-Bárány”-szállodát

1905. január hó 1-től kezdve bérbe vettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően — újonnan berendezve — saját nevem alatt vezetem.

A szállodában 32 szoba, étterem és kávéház áll a m. t. közönség rendelkezésére; valamint 50 lóra istálló és kocsiszin.

Midőn ezt a t. érdeklődőknek szives tudomására adom, azon leszek, hogy ízletes ételek, valamint tisztán kezelt zamatos ízű magyar boraim kiszolgálásával mélyen tisztelt vendégeimnek bizalmát kiérdemeljem.

Szíves jóindulatu pártfogásért esedezve, maradtam kiváló tisztelettel

TOSCH KÁROLY.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinak bérmentesen küldünk egy adag Cozaport.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.



A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodáhatása ellenszenvessé teszi az iszákosoknak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becsületesség és szegénység közepette éltél! De miétek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és gondterhes otthonát örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és becsületességétől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept 217), 62. Chancery Lane London. W. C. Anglia.
(Levelek 25 f. levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő.)

1971/1904.

HIRDETMÉNY.

Perlak nagyközség előjárósága részéről köz-
hirre tétetik, hogy a község tulajdonát képező

nagyvendéglő

s tartozékai 1905. évi január hó 16-ik napján d. e.
9 órakor a községi ház tanácstermében 6 évre bérbe
fog kiadatni.

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Perlak, 1904. december 27.

Zala József
jegyző.

Glavina András
v. bíró.